

UNIVERSITETET I BERGEN

Bærekraftig finans

EUs nye taksonomi

Professor Berte-Elen Reinertsen Konow
Det juridiske fakultet, UiB

UNIVERSITETET I BERGEN

Agenda

- Bakgrunnen for regelverket om taksonomien
- Grunnleggende formål og hensyn
- Hvem er omfattet av regelverket
- Hovedregler/hovedprinsipper
- Implementering i norsk rett
- Litt om hva reglene ikke omfatter
- Avsluttende kommentarer

Utgangspunkt i FNs bærekraftsmål og Parisavtalen

FN
Agenda 2030
Sept 2015

Parisavtalen
Des 2015
189 stater +
EU

Art 2

- a) Klimamål: Max tep økning 2°C, helst < 1,5°C
- c) Making finance flow consistent with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development

Melde inn
klimamålsettinger +
rapportere (Art 4, 7, 9, 11, 13)

Bakgrunnen for regelverket om taksonomien, EU

High Level
Expert
Group
Januar 2018

KEY CHALLENGES	ACTIONS	
No common definition of 'sustainable investment'	EU classification (taxonomy) for sustainable activities	RELIABLE INFORMATION
Risk of 'greenwashing' of investment products	Standards and labels for 'green' financial products give investors certainty	
Banks and insurers often give insufficient consideration to climate and environmental risks	Study if capital requirements should reflect exposure to climate change and environmental risks	SUSTAINABILITY AND RISK MANAGEMENT
Investors often disregard sustainability factors or underestimate their impact	Clarify institutional investor duties to consider sustainable finance when allocating assets	
Too little information on corporate sustainability-related activities	Enhancing non-financial information disclosure	LONG-TERMISM IN GOVERNANCE

European
Commission
Action Plan
Mars 2018

Forordning (EU) 2019/2088
offentliggjøring
Forordning (EU) 2020/852
taksonomi

Offentliggjøringsforordningen og krav til informasjon

- Det skal informeres om hvordan hensynet til bærekraftsrisiko er integrert i risikovurderinger og investeringsrådgivning
- Eventuelle negative virkninger investeringsbeslutninger kan ha på bærekraft
- Det skal informeres om miljøforhold, sosiale forhold og selskapsstyring
- Det skal informeres både på foretaksnivå og på produktnivå.
- Det stilles krav til hvor informasjon skal gis.

Overordnede formål og hensyn bak de to forordningene

- Styre investeringer og kapital i bærekraftig retning
- Styrke beskyttelsen av sluttinvestorer og forbedre informasjonen til investorene
- Gjøre det lettere for investorer å sammenligne bærekraftige investeringer.
- Harmonisering i EUs indre marked
 - Ensartet forståelse av hva som er bærekraftig/grønt
 - Samme krav til rapportering innad i EU

Grunnleggende formål og hensyn bak taksonomiforordningen

- Etablere en felles forståelse i det indre marked av hvilke aktiviteter og investeringer som kan regnes som miljømessig bærekraftige, jf Art 1 (1).
- Taksonomien gir grunnlag for felles europeisk standard for grønne obligasjoner
- Gir grunnlag for felles europeisk merkeordning for bærekraftige finansielle produkter rettet mot forbrukere
- Felles standard for hva som er bærekraftig i kombinasjon med informasjons- og rapporteringsplikt vil redusere muligheten for grønnvasking

Hvem omfattes av taksonomiforordningen?

- I hovedsak omfattes de samme aktørene av offentliggjørings- og taksonomiforordningen, jf Art 1 (2) b), dvs
- Hovedaktørene innen finansnæringen har rapporteringsplikt f.eks. banker, forsikringsforetak, fondsforvaltere, pensjonsforetak etc. som tilbyr investeringsprodukter som markedsføres som bærekraftige eller yter rådgivning i relasjon til bærekraftige investeringer
- **Finansmarkedsaktørene trenger opplysninger fra selskaper de har investert i eller som kundene anbefales å investere i. Slik informasjon må fremgå av selskapenes finansielle rapporter.**

Hvem omfattes av taksonomiforordningen?

- Offentlige tiltak, f.eks. merkeordninger som kvalifiserer en økonomisk aktivitet som miljømessig bærekraftig, jf Art 1 (2) a)
- Virksomheter som har plikt til å offentliggjøre ikke-finansielle redegjørelser etter Regnskapsdirektivet, 2013/34/EU (> 500 ansatte)

Hovedregler/hovedprinsipper

- En rekke definisjoner i Art 2 (23 underpkt!)
 - «miljømessig bærekraftig investering» = investering som finansierer økonomiske aktiviteter som kvalifiserer som miljømessig bærekraftige (1)
 - «forurensning» (12)
 - «økosystemtjeneste» (14)
- Detaljerte tekniske screening-kriterier er foreslått
 - TEG final report on the EU Taxonomy
 - 46.591 hørings svar!!
 - Betydelig kritikk både fra EU medlemsstater og fra ulike næringer

Miljømessig bærekraftig økonomisk aktivitet, Art 3

- Må innfri 4 kriterier:
 - a) Bidra vesentlig til å nå et eller flere av miljømålene som er satt i Art 9, jf Art 10-16
 - b) Ikke vesentlig skade noen av miljømålene satt i Art 9, jf Art 17
 - c) Utøves i overensstemmelse med minimumsgarantier, jf Art 18 (arbeidstakerrettigheter, sosiale rettigheter, menneskerettigheter)
 - d) Oppfyller de tekniske screeningkriteriene jf Art 10-15

Miljømålene fastsatt i Art 9 står sentralt

Med henblik på denne forordning anses følgende som miljømål:

- a) Modvirkning af klimaændringer
- b) Tilpasning til klimaændringer
- c) Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
- d) Omstilling til en cirkulær økonomi
- e) Forebyggelse og bekæmpelse af forurensning
- f) Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

Miljømessig bærekraftig økonomisk aktivitet

- Sammensatt vurdering må altså til:

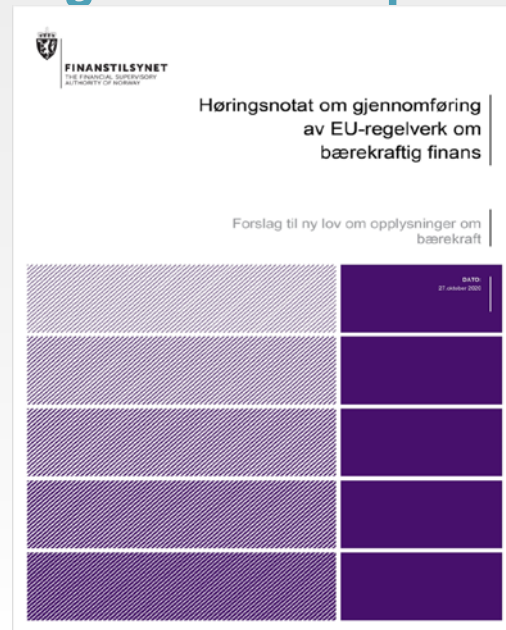

Implementering i norsk rett

Forslag om Lov om opplysninger om bærekraft

- Forordningene er ansett som EØS-relevant
- Begge forordningene foreslås gjennomført i samme lov ved henvisningsmetoden (inkorporasjon)

Lovforslaget har vært på høring

Litt om hva reglene ikke omfatter

- På EU/EØS-nivå: Stor usikkerhet. Avklarer f.eks. ikke samspillet med sentrale prinsipper for det indre marked
 - de fire frihetene
 - regler om statsstøtte
 - diskrimineringsforbud
- Ikke tilsvarende regler på globalt nivå
- Mye må fortsatt løses nasjonalt
 - Er f.eks. reglene om kredittsikkerhet (pant) tilpasset tilrettelegging for grønn omstilling?

Avsluttende kommentarer

- Stor usikkerhet og spenning knyttet til praktiseringen av EUs regler om felles taksonomi
- Etter mitt syn representerer reglene en god begynnelse for å få fart i grønn omstilling
 - Viktig med åpenhet og transparens
 - Viktig med ensartet praksis innad i EU/EØS-området
- Interessant å observere at EU i prinsippet inkluderer alle bærekraftsmålene i diskusjonen om sustainable finance selv om taksonomiforordningen har fokus på bekjempelse av klimaendringene

Lenker til dokumenter før forordningene

- Parisavtalen
- <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>
- High Level Expert Group 2018
- https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf
- Kommisjonens handlingsplan 2018
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0097&from=EN>

Forordningene + oppfølging

- Offentliggjøringsforordningen 2019/2088
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2088&from=EN>
- Taksonomiforordningen 2020/852 (EU)
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN>
- Technical Expert Group 2020
- https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf
- EU Commission: Draft Delegated Acts 2020
- https://ec.europa.eu/info/law/sustainable-finance-taxonomy-regulation-eu-2020-852/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

uib.no